

neg. mi. non facta ea suppositione. conc. mi. & neg. conseq. Ut rectè ait Bellarminus *tom. 3. contro. 1. de sacram. in gen. l. 2. c. 21.* S. Augustini argumentum fundatur in hypothese impossibili: si in nomine Donati validè quis baptizaretur; tunc enim (ait S. Doctor) is reciperet characterem Donati. Ex hoc ipso autem, quòd absolute Donatus non possit imprimere characterem, infertur, neminem posse in nomine Donati validè baptizari. Hinc, quando S. Augustinus *ibidem* ait, se talem characterem exterminaturum, aut deleturum, dicere vult, se talem baptismum invalidum iudicaturum.

352. Ob. 2. contra 2. conclus. Etiam peccata dicuntur inesse, & inhære anime: & tamen non sunt aliquid physicum, sed tantum aliquid morale: ergo etiam de characterem potest dici, quòd inhæreat animæ, licet sit tantum aliquid morale. Confirm. 1. *Apoc. 16. v. 2.* dicitur, aliquos habuisse, & *Apoc. 10. v. 20.* aliquos accepisse characterem bestie: & tamen non receperunt aliquid physicum: ergo etiam potest recipi character sacramentalis, quin recipiatur aliquid physicum. Confir. 2. Prætor dicitur recipere potestatem prætoriam, licet eam non recipiat physicè, sed tantum moraliter: ergo eodem modo potest recipi potestas sacramentalis.

Resp. neg. conseq. Non hæc sola est ratio, quare dixerimus, characterem esse aliquid physicum: sed sunt duæ, & quidem fortiores aliæ, quæ non militant in exemplo modò adducto. Deinde, cum peccata habitualia sint tantum aliquid morale, ut aliunde constat, non possunt physicè recipi: adeoque necessariò sunt verba illa sumenda in sensu morali: at in characterem nulla est necessitas, ea verba sumendi in sensu tantum morali, consequenter neque debent, in eo tantum sensu accipi, ob rationes *n. 344.* allatas. Ad 1. confirm. neg. conf. Character bestie non physicè recipitur; quia est tantum aliquid morale, adeoque est necessitas illa verba sumendi in sensu morali: non ita res habet circa characterem sacramentalem. Ad 2. confirm. responsio patet ex dictis; quia potestas prætoriam est tantum quid morale.

353. Ob. 3. Non apparet finis sufficiens, aut necessitas characteris physicè talis: ergo non datur. prob. antec. potest servus, miles, & dux, discerni absque signo physicè recepto: ergo nulla est necessitas characteris physici. Confirm. 1. Sacramenta veteris legis etiam destinabant homines ad servitium Dei, & tamen non imprimebant characterem: ergo. Confirm. 2. Summus Pontificatus, licet maximè discernat hominem ab aliis, & faciat eum Vicarium Christi, tamen non imprimi characterem: ergo. Confir. 3. Sacramentum extremæ unctionis destinatur ad militandum contra dæmonem in ultimo agone, quin imprimat characterem: ergo.

Resp. dist. antec. non apparet necessitas characteris omnimoda, vel strictè dicta. om. antec. non apparet necessitas congruen-

tia, vi cuius Christus convenientissimè determinavit, ut imprimeretur character physicus: neg. antec. & conseq. ad prob. om. antec. dist. conseq. ut prius: dein retorq. argum. potest etiam in humanis unus esse amicus alteri, quin aliquid intrinsecè recipiat ab altero: ergo etiam potest aliquid esse amicus Dei, quin intrinsecè recipiat gratiam, quod est falsum. Scilicet ordo supernaturalis perfectior est naturali: & hinc, sicut Deus amando perficit nos physicè per gratiam, ita nos ordinando ad certa officia perficit nos physicè per characterem.

Ad 1. confirm. neg. conseq. quia sacramenta legis antiquæ non erant tantæ dignitatis, quantæ sunt nostra sacramenta. Ad 2. confirm. neg. conseq. Summus Pontificatus per se non est sacramentum, adeoque non debet imprimere characterem; neque enim dicimus, quòd omnis discretio, aut omnis potestas, secum ferat characterem physicum: sed tantum id dicimus de illa, quæ confertur per tria sæpe dicta sacramenta: cuius rei ratio potissima non sunt congruentiæ *n. 343.* allatæ: sed potius rationes *n. 346.* adductæ. Ad 3. confirm. neg. conseq. Sacramentum extremæ unctionis tantum nos destinatur ad certam privatum, non ad militiam publicam: solent autem signari, & ab aliis distingui tantum illi, qui sequuntur militiam publicam, non qui tantum pugnam privatam.

354. Ob. 4. Si character est qualitas, tunc est capax intentionis: sed huius non est capax: ergo. prob. mi. si character est capax intentionis, tunc potest unus homo esse magis baptizatus, vel ordinatus, quam alter: hoc est absurdum: ergo. Resp. 1. Possit negari ma; quia, sicut non repugnat qualitas incapax extensionis, (uti est quævis qualitas spiritalis) ita non implicat qualitas incapax intentionis: & talis fors est character. Resp. 2. cum Gormaz *de sacram. in genere n. 228.* neg. mi. ad prob. neg. ma. Denominatio ordinati, vel baptizati, non habetur à characterem, sed à sacramentis, quæ in omnibus sunt æqualia; neque enim homo baptizatur per characterem, sed per baptismum: character autem est effectus sacramenti, sicut gratia. Ad 3. tamen, quòd, etsi character sit capax intentionis, non tamen propterea sit intensior in uno, quam in altero, qui recipit idem sacramentum; nam character confertur æqualiter omnibus; imprimitur enim vi sacramenti, & non iuxta dispositionem suscipientis; nam, qui sacramentum recipit cum conscientia peccati, licet non recipiat gratiam, recipit tamen characterem.

355. Ob. 5. contra 3. conclus. Non potest explicari, an character sit signum naturale potestatis, vel signum ad placitum: ergo non datur. Resp. 1. neg. conseq. Sæpe aliquid probatur, quoad aliqua prædicata, non verò quoad omnia: & sic non sumus certi de omnibus prædicatis hominum, quamvis de eorum existentia sumus certissimi. Resp. 2. neg. antec. & dico, probabilissimè characterem esse signum naturale, prout naturale

QUÆSTIO III.

De Reviscentia Sacramentorum.

ARTICULUS I.

Quid sit, & an detur Reviscentia Sacramentorum.

358. Juxta omnes Theologos, imò juxta doctrinam Ecclesiæ, aliud est sacramentum suscipi *validè*, aliud suscipi *fructuosè*; suscipitur *validè*, quando ponuntur, quæ spectant ad essentiam sacramenti: suscipitur *fructuosè*, quando insuper nullus ponitur obex, quo minus sacramentum producat in suscipiente gratiam sanctificantem: sic e. g. baptismus suscipitur validè, si debita materia, & forma adhibeantur, habeatque insuper minister, & suscipiens, debitam intentionem: si tamen suscipiens accedat, cum peccato actuali mortali, non habens, saltem attritionem de illo, non suscipitur baptismus fructuosè; quia adest obex gratiæ, scilicet peccatum grave, non retractatum per dolorem.

359. Dicitur autem alius obex *negativus*, seu *fictio materialis*, quando scilicet aliquid deberet poni, sed omittitur sine novo peccato, e. g. si quis ignorans, se peccasse graviter, bona fide accedat ad baptismum, sine attritione. Alius dicitur obex *positivus*, seu *fictio formalis*, quando scilicet ponit quis novum peccatum, e. g. si quis, conscius peccati prioris, mala fide, & sacrilegè, accedat ad baptismum: vel si accedat cum actuali affectu ad peccatum, v. g. luxuriam, & in hoc secundo casu accedens ad sacramentum, committit duplex peccatum, scilicet in genere luxuriæ, & sacrilegij.

Sacramentum cum obice, validè tamen susceptum, vocatur *validum*, & *informe*: alterum verò cum fructu susceptum dicitur *validum*, & *formatum*. Peccatum autem illud sacrilegij dicitur *peccatum fictionis*, & talis homo dicitur *fictè suscipere sacramentum*: non quòd ficto animo, seu sine intentione recipiendi sacramentum, accedat (tali enim casu sacramentum neque esset validum) sed quia fingit, se esse dispositum, ad percipiendum cum fructu sacramentum, cum non sit ita dispositus.

360. Possunt autem sacramenta omnia (excepto fortè sacramento poenitentia, de quo *in suo tractatu*) suscipi validè simul, & infructuosè; qui enim sacramenta vivorum accipit cum conscientia peccati mortalis, vel sacramenta mortuorum sine dolore de tali peccato, accipit quidem ea sacramenta sine fructu, ut est certum: sed tamen accipit validè, ut facile ostenditur; nam aliàs, qui in tali statu susceperat baptismum, confirmationem, ordinem, aut matrimonium, vel extremam unctionem, posset iterum baptizari, confirmari, ordinari, aliam uxorem vivente adhuc prio-

re ducere, & durante eodem mortis periculo rursus inungi, quod est omnino falsum: sequela autem hæc facile probatur; nam, si ista sacramenta fuissent invalida, possent utique conferri de novo; nec enim hoc esset propriè rebaptizare, reordinare &c. Quod attinet ad SS. Eucharistiam, cum hæc jam sit sacramentum ante usum, certum est, eam homini conferri posse validè sine fructu, si hic illam recipiat sciens in statu peccati gravis.

351. Jam *reviviscencia sacramentorum* dicitur tunc dari, quando post sacramenta factè, seu infructuosè, id est, sine gratiæ fructu, percepta tollitur postea obex gratiæ, & ista confertur, atque aded sacramenta fiunt fructuosa: e. g. aliquis adultus in statu peccati suscepit baptismum, sine omni contritione etiam imperfecta, de suis actualibus peccatis, vel etiam cum actuali affectu ad novum peccatum: quo casu utique baptismum factè, seu infructuosè recepit: si jam talis postea, peracto jam baptismo, dolorem de peccatis sufficientem (de quo infra) eliciat, ita, ut obex tollatur, & ei conferatur gratia (quam, si prius baptismum cum debita dispositione recepisset, in ipsomet baptismo accepisset) dicitur baptismus reviviscere. Itaque hic quaeritur, an detur illa reviviscencia sacramentorum, & an omnium, vel tantum aliquorum.

362. Dico I. Baptismus factè susceptus, recedente fictione, vel obice remoto, reviviscit, & tam peccatum originale, quam actualia, ante eum commissa, tollit. ita S. Augustinus l. 3. de baptismo contra Donatistas c. 13. sic scribens: *Si autem, quamvis apud hæreticos, vel schismaticos, idem sit baptismus Christi, non tamen ibi operatur remissionem peccatorum, propter eandem discordia factitatem, & dissensionis iniquitatem: tunc incipit valere idem baptismus ad dimittenda peccata, cum ad Ecclesiam pacem venerint: non, ut jam dimissa non retineantur, neque, ut ille baptismus, quasi alienus, aut alius improbetur, ut alter tradatur: sed ut idem ipse, qui propter discordiam foris operabatur mortem, propter pacem intus operetur salutem.*

Idem S. Pater l. 6. de baptis. contra Donatistas c. 5. ita scribit: *Et ideo, si ab illa pervertitate correctus, & à separatione conversus, venerit ad Catholicam pacem, sub eodem baptismo, quod acceperat, eius peccata dimittuntur, propter vinculum charitatis, sub quo baptismo peccata ejus tenebantur, propter sacrilegium divisionis.* Quod autem S. Augustinus hic dicit de baptismo, propter peccatum heretis, vel schismatici infructuosum, idem intelligendum est, ob paritatem rationis, & communem auctoritatem, de baptismo ob quodlibet aliud peccatum infructuosum. Eandem sententiam docet S. Thomas 3. p. q. 69. a. 10. in corp. & cum eo Theologi communiter: imò docet Haunoldus l. 4.

tract. 2. c. 5. controu. 2. n. 724. à nemine Theologorum in dubium vocari reviviscenciam baptismi, sed eam diversimodè explicari, & declarari.

363. Probatur autem conclusio primò, & potissimum ipsa hac auctoritate communi Theologorum, & præsertim S. Augustini, quæ, cum maximi semper habita fuerit, à tot gravissimis subsecutis doctoribus, non est à nobis minùs æstimanda; præsertim, cum vix ullus scholasticorum sit ausus ei contradicere, & insuper nihil solidum possit in contrarium afferri. Rursus, sicut auctoritas Conciliorum aliquid definitum meretur majorem fidem, quam rationes, ob quas inducta sunt Concilia ad definitionem faciendam: ita auctoritas Patrum, & præsertim S. Augustini, meretur sapissime majorem assensum, quam eorum rationes: præsertim, si sententiam aliquam, non obiter tantum tradant, sed ex professo sæpè pertractent, uti S. Augustinus fuscè, & sæpè tractat reviviscenciam baptismi. Sanè, sicut auctoritas S. Augustini, ex instituto contra Pelagianos hæreticos pugnantis, semper ab Ecclesia maximi habita fuit, ita auctoritas ejusdem, contra Donatistas hæreticos certantis, debet esse maximi ponderis.

364. Probatur conclusio 2. ratione S. Thomæ, citati n. 362. Baptismus, etiam factè susceptus, imprimit characterem, ut omnes admittunt: sed character, ut ait Angelicus, est quasi forma, quæ tanquam ius quasi effectum exigit gratiam remissionem peccati: ergo, sicut alie forme, exigentes effectum aliquem, eum obtinent, si non adsit amplius ejus obex, vel impedimentum, ita etiam character baptismi obtinet gratiam, si non amplius adsit, hoc est, si sublatus fuerit, obex. Confirmatur. Character saltem exigit auxilia gratiarum actualium; quia ista debentur homini baptizato, vi characteris: ergo etiam character exigit gratiam sanctificantem.

Prob. conseq. Gratia sanctificans est radix immediata, & connaturalis omnium auxiliorum supernaturalium: ergo, si character exigit illa auxilia, exigit etiam eorum radicem, sine qua connaturaliter non dantur: si autem character exigit gratiam, tunc, quando non datur amplius obex, & character adhuc existit, debet gratia dari: ergo, remoto obice, debet gratia dari, seu baptismus reviviscere: sicut, (quod est exemplum Angelici) si corpus grave violenter per obicem impeditur à sibi debito motu deorsum, mox, ut remotus fuerit obex, illum motum producit.

365. Prob. conclusio 3. Si baptismus non reviviscit, tunc, qui baptismum factè suscepit, non potest amplius justificari: hoc est falsum: ergo, prob. ma. prima justificatio non potest fieri, nisi per baptismum, vel in re, vel in voto, ut docet Tridentinum sess. 6. c. 4. atqui factè baptizatus non potest habere amplius baptismum in re; quia hic non est iterabilis: neque potest

potest habere eum in voto; quia contritio non est votum baptismi, nisi sub conditione, quòd ipse nondum præcesserit: neque licet tali homini, baptismum rursus desiderare: ergo.

Nec dicas cum Vasquez, sacramentum baptismi debere tantum præcedere, non autem tanquam causam concurrere ad justificationem, adeoque taliter baptizatum posse justificari per poenitentiam; contra enim est. Tridentinum colligit suam doctrinam ex illo Christi Joann. 3. v. 5. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto &c.* ubi baptismus requiritur tanquam causa; nam particula *ex* significat causam. Accedit, quòd ibi Tridentinum loquatur de causis justificationis: atque in hoc sensu etiam idem Concilium interpretati sunt communiter scholastici, quorum interpretatione tamdiu standum est, quamdiu oppositum non probatur ratione valde efficaci.

366. Dico 2. Probabilius etiam sacramenta confirmationis, & ordinis, remoto obice, reviviscunt. Huic conclusioni favet S. Thomas in 4. disp. 49. q. 3. a. 2. *quæstionum*. 3. ad 3. quatenus virtutem cauendi gratiam, remoto obice, refundit in causationem characteris, quem etiam causant confirmatio, & ordo. Eandem tenet Suarez tom. 3. in 3. p. disp. 28. sec. 6. & plerique Theologi. Probatur. Ista sacramenta etiam imprimunt characterem: ergo militat pro ipsis ratio ex Angelico adducta n. 364. Secundò. Si ista sacramenta non reviviscerent, fore deberet aliquis pro semper carere fructu eorum; quia iterari non possunt: sed hoc videtur alienum à suavissima providentia Dei: ergo.

Major est clara. prob. mi. nam imprimis ob fragilitatem humanam potest facile contingere, ut quis, vel sciens, vel ignorans, accedat cum obice ad hæc sacramenta: ex altera verò parte sacramenta illa imponunt difficilem obligationem, profuturam fidem in conspectu tyrannorum, obediendi munera gravissima sacerdotum, ad quæ implenda dantur gratiæ actualis idoneæ, quæ sunt fructus istorum sacramentorum: quibus, si talis cum obice accedens semper deberet carere, sanè accideret ei valde difficile, satisfacere obligationi, vel officio suo; unde videtur suavi providentiæ Dei longè conformius, si dicatur, talem, postea removendo obicem, vel poenitentiam agendo, posse recuperare fructum istorum sacramentorum.

367. Nec dicas, conferri quidem potest, remoto obice, gratias actualis sacramentales, non verò gratiam sanctificantem; hoc enim profus gratis dicitur; cum non sit ullum vestigium in Scripturis, aut Patribus, nec ullum aliud fundamentum, ex quo colligi possit, quòd Deus non det simul gratiam sanctificantem: & auctoritas sententiæ nostræ sit insuper incomparabiliter major. Accedit, quòd uniformiter, quantum fieri potest, discurrendum sit de sacramentis; qua-

re, si baptismus, ut probatum est, reviviscit, & Christus factè benignum exhibuit in institutione baptismi, probabilius se quoque talem exhibuit in institutione confirmationis, & ordinis. Quòd autem S. Augustinus fecerit mentionem solius baptismi, inde fuit; quia de solo illo, non item de aliis, tunc agitabatur controversia, inter illum, & Donatistas.

368. Dico 3. Etiam sacramentum extremæ unctionis, & matrimonii, remoto obice, seu recedente fictione reviviscunt. ita Suarez loco citato n. 366. & alii plurimi. Prob. concl. Hæc sacramenta, extrema unctio, & matrimonium, etsi simpliciter iterari possint, tamen secundum quid non possunt iterari: scilicet extrema unctio non potest iterari in eodem statu infirmitatis, & matrimonium non potest iterari vivente eadem conjuge: ergo factè suscipiens deberet durante eodem statu infirmitatis, vel durante eodem conjugio, carere fructu sacramenti, qui tamen ipsi valde necessarius est; quia maritus valde indiget gratiæ matrimonii, ad toleranda ejus onera, & prolem ritè educandam: & similiter infirmus valde indiget gratiæ extremæ unctionis ad resistendum temptationibus: ergo non videtur benignissimus Deus velle talem conjugem, aut infirmum, pro semper privare iis auxiliis: sed remoto obice ea conferre, & simul, ut dictum n. 367. etiam gratiam sanctificantem misericorditer largiri.

369. Dico 4. Si sacramentum poenitentiae potest esse validum, & informe (de quo agitur in tract. de poenit. à n. 469.) etiam reviviscit. Erit autem (si aliquando potest tale esse) validum, & informe tunc, quando quis inculpabiliter oblitus alicujus peccati gravis accedit ad confessionem, cum dolore tantum particulari de peccatis memorie occurrentibus, & non se extendente ad peccatum, ex oblivione omisitum: & tale sacramentum remoto obice reviviscere docet S. Thomas loco mox citando. & probatur conclusio. Si non revivisceret tale sacramentum poenitentiae, quod validum esse ponitur, tunc aliquis, qui jam validè confessus fuisset suum peccatum, deberet illud de novo confiteri: consequens est contra communem sensum fidelium, & expressè etiam contra S. Thomam: ergo.

Prob. ma. Si talis non deberet peccatum suum iterum confiteri, tunc peccatum ipsius remitteretur sine sacramento poenitentiae in re, & sine eodem sacramento in voto: atqui peccatum hominis Christiani (quale esset istud; cum de eo facta esset confessio) non remittitur sine sacramento poenitentiae in re, vel in voto, ut omnes docent ex Tridentino sess. 14. c. 4. & 5. ergo. Prob. primò. ma. quoad 1. partem. Sacramentum susceptum, utpote informe, & non reviviscens, peccatum non remitteret: novum autem sacramentum suscipere non deberet, ut ponitur: ergo peccatum remitteretur sine sacramento in re. Prob. jam ma. quoad 2. partem. Contritio, ob quam in tali casu deberet remitti

mitti peccatum, non esset votum sacramenti; nam tenetur ad sacramentum suscipiendum: ergo tale peccatum etiam remitteretur sine voto sacramenti.

Probatur jam etiam minor 1. Syllogismi quoad 1. partem. Nemo agnoscit obligationem bis in confessione valida exponendi idem peccatum, & omnes censent, præcepto confessionis esse satisfactum, si quis semel validè sua peccata clavibus subjecerit ergo. Prob. etiam quoad 2. partem, allatis verbis Angelici, qui sic scribit in 4. disp. 17. q. 3. a. 4. *questione. 1. in corp. Et quamvis tunc (quando scilicet fide accedit) non percipiat absolutionis fructum, tamen recedente fide percipere incipiet: sicut etiam est in aliis sacramentis; unde non tenetur iterare confessionem, qui fectus accedit: sed tenetur, postmodum fictionem suam confiteri.*

370. Dico 5. Eucharistia probabilis non reviviscit, si cum fictione formali recipiatur. ita S. Thomas in 4. disp. 4. q. 3. a. 2. *questione. 3.* ubi, cum sibi arg. 3. objecisset, quod reviviscere baptismum etiam Eucharistia deberet reviviscere, quod tamen non sit verum: respondens ad 3. non ait, Eucharistiam reviviscere: sed dat disparitatem inter illam, & alia sacramenta. Constat Suarez tom. 3. in 3. p. disp. 63. sec. 8. *Discendum est.* ubi pro eadem hac conclusione citat alios multos. Accedunt Coninck, Lugo, Fillucius, Bonacina, Gonet, & alii contra alios.

Prob. conclus. 1. negativè. Rationes, allatæ pro reviviscencia aliorum sacramentorum, non militant pro sacramento Eucharistiae: nec adfunt aliae rationes speciales pro hoc sacramento: ergo, licet alia sacramenta reviviscant, tamen non reviviscit istud; nec enim sine ratione debet hæc reviviscencia asseri. prob. ant. hoc sacramentum non imprimit characterem: dein est iterabile, etiam intra breve tempus: & non est necessarium ad remissionem ullius peccati: ergo. Prob. concl. 2. positivè Videtur incredibile, & contra communem sensum fidelium, quod e. g. sacerdos, qui multis annis sacrilegè celebravit, si postea in fine vitæ agat seriam penitentiam, simul accipiat omnem gratiam, quam ex opere operato accepisset, si toto tempore priore semper dignè celebrasset: atqui hoc sequeretur ex opposita sententia: ergo.

Aliud tamen foret, si quis ad SS. Eucharistiam accederet cum obice, per ignorantiam invincibilem ignorato; tunc enim fortè esset major difficultas: pro hoc tamen casu adhuc militarent rationes primo loco adductæ. Probabile tamen est, quod docet Layman l. 5. tract. 1. c. 7. n. 5. & alii, scilicet, quod, si quis, speciebus necdum consumptis, removeat obicem, e. g. per contritionem, gratia ab hoc sacramento adhuc causanda sit: sed hæc non est reviviscencia proprie dicta; quia hæc dicitur tunc dari, si ef-

fectus sacramenti primò producitur, quando sacramentum non amplius physicè existit. Questio hæc ulterior est, quæ dispositio requiritur, ut sacramentum fide susceptum reviviscat; ad quam relolvendam

371. Dico 6. Ad reviviscenciam sacramentorum, à baptismo distinctorum, requiritur, vel contritio, vel attritio cum confessione. Prob. conclus. Peccata, post baptismum commissa, non possunt tolli, nisi per sacramentum penitentiae, vel in re, vel in voto: atqui obex horum sacramentorum (quæ non possunt, nisi baptizatis, validè confiteri) sunt peccata post baptismum commissa: ergo, ut tollatur obex horum sacramentorum, & ipsa reviviscant, opus est ipsa confessione cum attritione, vel contritione: vel saltem sola contritione, quæ sit votum sacramenti penitentiae. Neque de hac assertione lis est inter auctores; quia res est clara: major difficultas est de baptismo. Itaque

372. Dico 7. Si post baptismum, receptum cum fictione tantum materiali, nullum aliud peccatum commissum est, sufficit ad eius reviviscenciam attritio. ita Suarez, tom. 3. in 3. p. disp. 28. sec. 5. *Dico ergo primò.* Comptonus, Elparza, & alii communis: quæ ipsa auctoritas potest esse prima ratio pro conclusione. Prob. conclusio ulterius 2. In hoc casu obex baptismi tollitur per solam attritionem: ergo baptismus reviviscit. confeq. patet. ant. prob. per illud tollitur obex, per cuius carentiam est positus: atqui est positus per solam carentiam attritionis: ergo tollitur per huius positionem. ni. prob. obex baptismi non est peccatum solum, sed peccatum non retractatum per dolorem: ergo, si postea ita retractetur, obex tollitur. Ex quo collige, quod, si baptizatus non habuisset peccatum actuale, sed tantum originale, & cum materiali tantum fictione accessisset; quia e. g. inculpabiliter non habuisset fidem, opus non sit ad reviviscenciam baptismi attritione, sed sola fide.

373. Dico 8. Si post baptismum, cum fictione materiali susceptum, fuit commissum aliud peccatum grave, requiritur, vel usus legitimus sacramenti penitentiae, vel saltem contritio, ad reviviscenciam baptismi. ita communissima cum S. Thoma 3. p. q. 69. a. 10. ad 2. Prob. Baptismus non habet vim delendi peccata post ipsum commissa: ergo non potest reviviscere per attritionem solam. antec. prob. nullum sacramentum habet vim remittendi peccata post ipsum commissa, & nullum etiam acquirit majorem vim per reviviscenciam, sed tantum restituitur suo modo in eum statum, in quo fuisset, si statim in ipsa receptione fuisset fructuosum: ergo neque baptismus habet vim remittendi peccata post ipsum susceptum commissa.

Certè nemo dicit, baptismum delere peccata jam fidelium: sed omnes docent, ista debere clavibus subijci. prob. jam confeq. Non potest reviviscere baptismus, nisi prius tollatur obex, seu peccatum, quod in casu

conclu-

conclusionis ponitur commissum esse post baptismum: atqui hic obex, seu hoc peccatum, non potest tolli per solam attritionem: ergo. Nec dicas, posse tolli per attritionem, ut conjunctum baptismum præcedenti; nam contra est. Baptismus, ut jam est dictum, nullam habet vim delendi peccata post ipsum commissa, adeoque non concurrat, aut sufficit cum attritione, ad delendum istud peccatum, quod est peccatum hominis fidelis, seu Christiani.

374. Dico 9. Baptismus susceptus cum fictione formali, seu cum peccato, in ipsa susceptione commissio, ita tamen, ut peccatum primò compleatur omnino, eo instanti, quo baptismus ultimò compleatur, probabilis non reviviscit, nisi per sacramentum penitentiae, vel per contritionem perfectam. ita Suarez tom. 3. in 3. p. disp. 28. sec. 5. *Dico tertio.* Comptonus, & alii: estque hæc sententia conformis S. Thomæ, citato num. præced. ubi ait: *Fictio non remouetur per baptismum, sed per penitentiam subsequentem.* Prob. conclusio. Peccatum hominis fidelis non remittitur sine sacramento penitentiae, vel in re, vel in voto: & quidem non sufficit votum inclusum in attritione, sed debet esse votum inclusum in contritione: atqui peccatum in ipsa susceptione baptismi commissum, jam est peccatum fidelis: & baptismus nullo modo est contritio: imò neque est votum penitentiae, sed tantum esse votum abstinendi à peccatis: ergo tale peccatum per baptismum absque sacramento penitentiae, vel contritione, non remittitur: consequenter nec baptismus reviviscit.

Major est certa, minor etiam quoad secundam partem est innegabilis. itaque probatur quoad 1. p. In instanti, quo compleatur baptismus, statim imprimitur character, & revera homo tunc censeatur sub jurisdictione Ecclesiæ: ergo jam est fidelis, seu Christianus, adeoque ejus peccatum jam est peccatum fidelis. Aliud esset, si peccatum fuisset completum ante baptismum absolutum, e. g. ante prolationem ultimi verbi formæ; tunc enim probabiliter sufficeret attritio ad reviviscenciam baptismi; quia illud peccatum nondum esset peccatum hominis fidelis, aut jam subiecti jurisdictioni Ecclesiæ. Queritur hæc, an sacramentum reviviscens producat gratiam juxta dispositionem, quæ adfuit, quando ipsum cum obice fuit susceptum: an verò juxta dispositionem, quæ adest, quando remoto obice reviviscit. quare

375. Dico 10. Videtur probabilis, quod sacramentum producat gratiam secundum dispositionem primam, quæ datur in ipsa susceptione sacramenti. ita Suarez, tom. 3. in 3. p. disp. 28. sec. 4. *Atque in hunc modum.* Prob. 1. Sacramentum per reviviscenciam non acquirit majorem virtutem: ergo non potest plus operari, quam statim operatum fuisset, si primò obex non adfuisset.

Prob. 2. Ex sententia contraria seque-

retur, quod is, qui sacramentum suscipit fide, & maliciosè, postea verò elicit perfectam contritionem, recipiat tantam gratiam vi sacramenti præteriti, quantam alius, qui idem sacramentum cum simili contritione primò fructuosè percepisset: item sequeretur, quod is, qui primò elicit attritionem particularem, & sic fide, sed inculpabiliter, oblatens aliquod peccatum, ad quod attritio illa particularis non extendebat, ad sacramentum accessit, si postea eliciat attritionem universalem, plus gratiæ recipiat, quam alius, qui primò statim cum attritione universali accessit, & sacramentum fructuosè recepit, postea verò etiam attritionem similem particularem elicit: sequela sunt contra sensum communem fidelium: ergo.

Prob. prima sequela. Primus esset æquè bene dispositus, ac posterior: ergo. Prob. secunda sequela. Prior acciperet gratiam ex opere operato, ob duplicem attritionem: alter tantum ob unam; quia attritio particularis subsequens non amplius habet virtutem vi sacramenti, seu ex opere operato, nisi velis contra omnes asserere, baptismum reddere omnes actus subsequentes, ex opere operato productivos gratiæ. Hinc, ut rectè advertit Suarez cit. scilicet 6. præced. Sed circa sacramentum, post formalem fictionem reviviscens, non producit gratiam, nisi in minimo gradu, qui debetur soli sacramento, independentè ab omni dispositione; quia sacrilegè accedens nullam affert dispositionem: sicut nullam affert infans ad suum baptismum, qui ideo tantum recipit gratiam soli sacramento debitam.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

376. **O**B. 1. contra 1. conclus. Potest dici, S. Augustinus tribuere baptismum post mortem obicem tantum potentiam remittendi penas temporales, ratione peccatorum, ante baptismum commissorum, debitas: ergo baptismus reviviscens non remittit culpam. Confirm. Potest dici, quod baptismus tantum eatenus reviviscat, quatenus hominem reddit aptum ad suscipiendum validè sacramentum penitentiae, per quod postea deleantur peccata: ergo nostra sententia non subsistit. Resp. neg. antec. Habet quidem baptismus reviviscens illum effectum, nempe remissionem poenarum temporalium: sed ex S. Augustino etiam remittit culpam; nam S. Doctor adscribit ei operationem salutis ipsius, seu vitæ æternæ, ut patet ex textu, quem citavimus n. 362.

377. S. Augustinus, ut est notum, in suis septem libris de baptismo contra Donatistas, disputat de valore baptismi, ab hæreticis collati, & asserit, validum esse talem baptismum, nec debere reiterari. Ex hac autem occasione Donatistæ sic argumentari sunt

sunt vis. Si per nostrum baptismum non datur Spiritus Sanctus, debent rebaptizari Donatistae, quando convertuntur, & sunt Catholici: si verò datur Spiritus S. habemus veram Ecclesiam. Sed respondet eis S. Doctor, idem argumentum posse eodem modo fieri de eo, qui in vera Ecclesia cum peccato actuali, seu fisione formali, baptismum recipit. Dein ad eam objectionem duplicem solutionem proponit *citato c. 13.* Prima, quam tantum videtur referre, non firmiter adstruere, est, baptismum in haeresi, vel fisione susceptum, remittere quidem peccata, sed ex statim redire per haeresim, & schismatis obstinationem, seu ob perseverantiam in fisione (quam responsum etiam transmisserat S. Doctor *l. 1. de baptis. contra Donatistas c. 12.*) Altera autem responsio, quam statim addit *cit. l. 3. de baptis. contra Donatistas c. 13.* est, baptismum, recedente fisione, operari salutem: ergo juxta S. Doctorem operatur baptismus ipsam salutem, seu remissionem peccatorum. Et quæso, si baptismus remittit poenam, cur non etiam delectat culpam, & infundat gratiam? cum remissio culpæ videatur presupponi aliquo modo ad remissionem poenæ, & reliqua sacramenta, poenitentia, extrema unctio &c. nunquam unum faciunt sine altero.

378. Ad confirm. neg. antec. primò enim hoc non est ad mentem S. Augustini, qui ipsam salutem baptismum adscribit; unde etiam, quando S. Augustinus remissionem peccati videtur tribuere correctioni, poenitentia, paci, unitati &c. tantum vult dicere, quod istæ sint dispositiones, removens obicem; si enim non baptismus, sed sola e. g. poenitentia, vel unitas, esset causa gratiæ remissivæ peccati, falsum esset, quod S. Augustinus dicit, nempe baptismum operari salutem. Secundò, hæc ratio non revivificet baptismus; quia hunc effectum, scilicet reddere hominem capacem poenitentia, statim producit, dum suscipitur: & etiam tunc statim servit ita indirectè ad justificationem. Tertio, sic baptismus non plus posset in peccata ante baptismum commissa, quam in peccata commissa post illum; quia etiam ad horum remissionem eatenus servit, quatenus hominem reddit capacem poenitentia. Quarto, saltem peccata, antecedentia baptismum fisione receptum, non possunt per illum aliud sacramentum directè remitti: quòd autem ista in eo casu tantum indirectè remittantur, non consonat S. Augustino.

379. Ob. 2. Contritio in ignorante necessitatem baptismi, non est votum baptismi: ergo taliter justificatus non justificatur vi baptismi: ergo peccata antecedentia possunt remitti sine baptismo. Confirm. Saltem contritio non justificat ut includens votum baptismi: ergo. prob. antec. 1. Alias hoc votum solum, vel saltem cum attritione justificaret: hoc autem non potest dici: ergo. 2. In lege antiqua contritio non justificavit ratione voti baptismi: & eadem non est minoris perfectionis in lege

nova, quam fuerit in antiqua: ergo etiam nunc non justificat ratione illius voti. 3. In contritione etiam includitur votum restituendi ablata &c. quin tamen contritio justificet, ratione hujus voti: ergo neque justificat ratione voti baptismi.

Resp. neg. antec. Contritio est votum implendi omnia præcepta, etiam illa, quæ quis non scit, modò ea sciret: adeoque est votum implendi etiam remotè præcepta, sive hic, & nunc, ratione promulgationis nondum sufficientis, remotè tantum obligantia, supposito tamen, quòd sufficienter ipsi promulgentur; ita enim debet esse dispositus homo sincerè Deum super omnia amans: atqui ita etiam præceptus est baptismus: ergo. vide etiam dicta. n. 147.

380. Ad confirm. neg. antec. ad 1. prob. neg. ma. Deus non acceptat quilibet dolorem, aut quodlibet votum, sed tantum conjunctum cum amore Dei super omnia. Ad 2. prob. retorq. argumentum. In lege nova contritio non justificat ratione voti implendi præcepta legalia: & non est minoris perfectionis, quam in lege antiqua: ergo etiam tunc non justificavit ratione illius voti. Resp. 2. neg. conseq. Contritio est votum implendi omnia præcepta graviter obligantia: tale in lege nova est præceptum baptismi: non autem fuit in lege antiqua: ergo, etiam si tunc contritio non fuerit tale votum, est tamen modò tale votum.

Ad 3. prob. neg. conseq. Disparitas est; quia restitutio non est medium ad salutem, sicut baptismus; nam, est in eo, qui obligatus est ad restitutionem alteri faciendam, hæc necessaria sit, ipsa tamen non est medium causans gratiam, sicut tamen tale medium est baptismus; unde votum restitutionis, non est votum medijs justificantis, sicut tamen est votum baptismi in contritione inclusum. Et hinc facile intelligitur, quomodo contritio, tanquam votum baptismi, justificet; quia justificat quasi nomine, vel loco baptismi, qui alias justificaret, si adhiberi posset. Non ita contritio potest justificare nomine, vel loco restitutionis; quia hæc, etiam si adhibeatur, per se justificare non potest. Sed hæc magis declarantur à Theologis, quando agunt de eo, an sacramentum Eucharistiæ, vel poenitentia, sit necessarium necessitate medijs.

381. Ob. 3. Opera mortua non revivificat: sed sacramenta, fisione recepta, sunt opera mortua: ergo. Confirm. Sacramenta tantum causant gratiam, quam significant: sed tantum significant gratiam de presenti: ergo tantum causant gratiam de presenti. prob. mi. sacramenta significant, id fieri interius, quòd fit exterius: sed exterior ablutio, &c. fit de presenti, ergo. Resp. neg. min. sacramenta enim sunt opera supernaturalia Dei, & tantum sunt quasi mortua, sicut granum tritici in horreo, quòd tamen in debitis dispositionibus vim vitalem exerit. Ad summum potest dici, sa-

cra-

eramenta esse mortua, quatenus sunt opus operantis: & facile concedo, quòd ille effectus, qui ipsis ex opere operantis correspondet, non revivificat. Ad confirm. neg. mi. ad prob. dist. ma. sacramenta significant id fieri interius cum omnibus circumstantiis etiam temporis. neg. ma. præsciendò ab his. conc. ma. & conc. etiam mi. neg. conseq. Responsionis veritas patet in gratis actualibus; nam etiam harum collationem significant sacramenta, vel actiones sacramentales: & tamen, licet e. g. unctio chrismatis fiat de presenti, gratiæ actualis datur de futuro, scilicet, quando adest occasio profitendi fidem.

382. Ob. 4. Specialiter contra 4. conclus. Si reviviscit sacramentum poenitentia, est possibile sepe reiterari, tunc etiam reviviscit sacramentum SS. Eucharistiæ: sed illud reviviscit: ergo etiam istud. Confirm. Si reliqua sacramenta reviviscunt, peccator fert commodum ex sua malitia: sed vel hoc omnino non est admittendum, vel est etiam admittendum idem in Eucharistiæ: ergo. Resp. neg. ma. In primis sacramentum poenitentia, vel omnino non, vel rarissime potest esse validum, & informe, ut patet *extr. de poenitentia*. Secundò, Sacramentum poenitentia non potest fieri validum, cum fisione formali, seu peccato actuali: ut SS. Eucharistiæ potest cum peccato actuali verè, & validè percipi. Tertio, præcipua ratio, quæ pugnat contra reviviscentiam SS. Eucharistiæ, non pugnat contra reviviscentiam poenitentia; neque enim reiterabilitas est sola, vel etiam præcipua ratio, cur Eucharistiæ non reviviscat: sed potior ratio est negativa, item sensus communis fidelium, ac tandem etiam ipsa dignitas maxima SS. Eucharistiæ, quæ requirit majorem dispositionem.

383. Ad confirm. dist. ma. peccator fert commodum formaliter ex malitia, & ideo, quia ipse malus est. neg. ma. occasionaliter, & per accidens. conc. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. Haud est absurdum, quòd Deus occasione mali faciat aliquid bonum; sic enim occasione peccati Adami venit Christus, ut Redemptor in carne passibili: imò ex S. Augustino Deus permittit mala, ut faciat bona. Ipsa tamen malitia, formaliter talis, non causat propterea illud bonum; nam, si etiam Deus moveret ab actione mala, e. g. à consensu matrimonii malo, non moveret ab isto, ut est actio physica, & mala ministris, seu à malitia formaliter tali: sed moveret ab eo consensu, ut hic, & nunc, est moraliter actio Christi. Ne autem dicatur, sic posse asseri, quòd etiam Eucharistiæ reviviscat, respondeo, nos non impugnare reviviscentiam Eucharistiæ ex eo, quòd peccator ferret commodum ex sua malitia; sed ex ratione negativa, & potissimum ex communi sensu fidelium. vide. n. 379.

384. Ob. 5. contra 7. conclus. Si ad remittendum peccatum, quòd post baptismum, fisione receptum, commissum est, opus esset poenitentia, sequeretur, quòd eadem

peccata remitterentur directè, & indirectè: hoc est absurdum: ergo. Confirm. In eo casu sacramentum poenitentia operatur prius naturà, quam baptismus: ergo etiam delect peccata ante baptismum commissa, antecederent ad influxum baptismi: ergo baptismus nihil agit. Resp. 1. om. ma. neg. min. nam hæc est questio de nomine, de qua non opus est multum litigare. Resp. 2. neg. ma. Indirectè dicitur aliquid peccatum remitti, quando nulla adest causa directè remissiva illius: atqui peccatorum, ante baptismum commissorum, causa directè remissiva est baptismus: commissorum autem post baptismum causa directè remissiva est poenitentia: ergo nullum remittitur indirectè. Ad confirm. neg. antec. In eo casu duo hæc sacramenta operantur simul naturà ad remissionem peccatorum.

385. Nec dicas, poenitentiam amovere obicem prius naturà, adeoque tollere peccatum; negatur enim, obicem esse ipsum peccatum; quia peccatum non est obex baptismi, nisi quatenus non est retractatum, vel quatenus non est affectum debita poenitentia (sive deponatur contritio perfecta, sive attritio cum sacramento) unde poenitentia formaliter tollit obicem, non auferendo peccatum, sed ponendo se ipsam: quæ tamen poenitentia ipsa non est formalis, sed tantum causalis ablatio peccati: adeoque, in illo signo poenitentia posita, nondum est formaliter ablatum peccatum: sed primum istud auferitur in signo posteriori, tum per baptismum, tum per poenitentiam, tanquam per duas causas, si vis, etiam totales, sed tales tantum in actu primo, non verò in actu secundo.

386. Ob. 6. contra 8. conclus. Peccatum, in ipsa baptismi susceptione commissum, non est peccatum post baptismum: ergo non subjacet clavibus Ecclesiæ: ergo potest id, tanquam obex gratiæ tolli per solum attritionem. Resp. dist. ant. non est peccatum physice post baptismum commissum. conc. antec. non est moraliter post baptismum commissum. neg. antec. & conseq. Iste modus loquendi est frequens, ut, quòd fit eodem instanti cum aliquo alio, præsertim brevissime durante, dicatur, post illud fieri. Sic dicimus communiter, pueros posse peccare post acceptum usum rationis; cum tamen possint peccare in ipso instanti, quo eum usum primò accipiunt: sic pro eodem sepiissime, imò ordinariè sumitur, post ortum solis, & in ipso ortu; quare etiam Concilium Tridentinum *sess. 14. c. 4. 2. & 3.* loquens de peccatis post baptismum commissis, locutum est in hoc sensu morali: & per peccata illa probabilius tantum intellexit peccata jam fidelium, quæ in estimatione morali censentur commissa post baptismum, etiam ideo; quia non possunt remitti, nisi post baptismum. Censetur etiam homo ita peccans jam moraliter ingressus Ecclesiam ante peccatum; quia ita est ingressus, ut ejus peccatum sit verè peccatum fidelis, neque possit remitti, nisi post ingressum in Ecclesiam.

N

cliam: ergo hoc peccatum jam subiacet clavibus Ecclesie. Neque refert, quod illa intentio peccaminosa fidei suscipiendi baptismum, quae potest simul tempore dari cum ipso baptismum, sit, vel esse possit prior natura ad baptismum; quia illa prioritas non est attendenda; non enim facit, quo minus illud peccatum sit peccatum Christiani.

387. Ob. ultimo. S. Augustinus lib. 1. de baptismo contra Donatistas c. 12. ait: *Solvitur enim hesternus dies, & quidquid supra est: solvitur etiam ipsa hora, momentumque ante baptismum, & in baptismo: deinceps autem reus esse continuo incipit.* Similiter S. Thomas 3. p. q. 69. a. 10 ad 2. ait: *Baptismus auferit culpam, & reatum omnium peccatorum, praecedentium baptismum, & etiam simul existentium cum baptismo: ergo peccatum fictionis, seu quodvis commissum in susceptione baptismi, juxta hos sanctos Doctores, tollitur per baptismum.* Resp. neg. confeq. S. Augustinus ead. c. 12. prius sic ait: *Sicut enim in illo, qui factus accesserat, fit, ut non denuo baptizetur, sed ipsa pia correctione, & veraci confessione purgetur, quod non posset sine baptismo, ut, quod ante datum est, tunc valere incipiat ad salutem, cum illa fictio veraci confessione recesserit:* ergo S. Augustinus vult, peccatum fictionis tolli per poenitentiam, aut confessionem, scilicet in re, vel in voto.

388. S. Thomas autem loco cit. verbis allatis praemittit haec alia: *Fictio non re-*

*moveatur per baptismum, sed per poenitentiam subsequenter: per quam probabilius intelligitur cum S. Augustino, quem ibidem citat, confessionem, vel in re, vel in voto: ergo illa alia eorundem SS. Doctorum verba intelligenda sunt de peccatis, vel ante baptismum, vel in baptismo, sed tamen ante ultimum ejus instantem, commissis. Adde, quod, ut recte advertit Suarez tom. 3. in 3. p. disp. 28. sec. 5. Nihilominus D. Thomas, moraliter vix accidere possit, ut quis in ultimo adhuc instanti actualiter peccet, & non etiam per momentum post baptismum perseveret: quo tamen casu jam certum est, peccatum non posse deleri per baptismum. Unde hi SS. Doctores non videntur loqui de casu isto, ferè tantum metaphysicè possibili: sed de alio, quando scilicet quis adhuc, incepto baptismum, est in actuali peccato, sed ante eum completum cessat. Claudamus tractatum de sacramentis in genere verbis Angelici 3. p. q. 62. a. 5. in corp. quibus merito ad habendam de sacramentis estimationem maximam excitetur: sic autem ait: *Sacramenta Ecclesie specialiter habent virtutem ex passione Christi; cujus virtus quodam modo nobis copulatur, per susceptionem sacramentorum. In cujus signum, de latere Christi, pendentes in cruce, fluxerunt aqua, & sanguis.**

TRA-

TRACTATUS THEOLOGICUS.

In Tertiam Partem
D. THOMÆ
DE SS. EUCHARISTIE SACRAMENTO.

ost discussas quaestiones de sacramentis in genere, communiter Theologi nostri, ex more jam recepto, agunt de SS. Eucharistia; tum quia antiquitate temporis non admittunt, in scholasticis prælectionibus, longiorem aliquam de baptismo, & confirmatione tractatum; tum quia, quod de baptismo hic prætermittitur, jam utrinque dictum videtur in *tractatu de sacramentis in genere*, ubi de institutione, & vi causandi gratiam, ac revivificentia sacramentorum omnium, dictum est: itaque omnium materia, ac formæ ex Florentino alligatae a. n. 36. Actum etiam in eodem tract. a. n. 190. de ministro sacramentorum, præsertim baptismi.

2. Addendum hic aliquid de tempore instituti baptismi. Hic probabilius institutus fuit ante Dominicam passionem, ut habet communis Theologorum; cum Christus jam ante passionem suam aliquos baptizaverit; sive per se, sive per discipulos suos, ut habetur *Joan. 3. v. 26.* non utique baptismum Joannis, sed suo, ut videtur per se clarum, & aperte traditur à S. Augustino *tract. 13. in Joannem*, ubi sic ait de Christo: *Baptizatus baptizabat: non eo baptismum baptizabat, quo baptizatus est.* Attamen tunc necdum obligavit præceptum suscipiendi baptismum: sed hoc primum obligare coepit post Evangelii promulgationem, sive illam, quam Christus resurgens fecit coram Apostolis, dicens *Matth. 28. v. 19.* *Itaque ergo docete omnes gentes, baptizantes eos &c.* sive illam solemniter in die Pentecostes, de qua *Act. 2.* quando S. Petrus, congregata ex omni orbe multitudini, & interroganti, quid sibi faciendum sit, dixit. *v. 38.* *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi in remissionem peccatorum vestrorum.* vide Gormaz de *sacram. baptismi*. a. n. 7.

3. Sacramenti confirmationis materia ex eodem Florentino à nobis adducta est in *tract. de sacram. in genere* n. 36. Ad duo pauca de hoc sacramento. Primum, Sacramentum hoc institutum fuit in nocte cene, ita communis Theologorum; nam, sicut confectur Christus Dominus instituisse sacramentum baptismi, non quando dedit

præceptum eius suscipiendi, post Evangelii promulgationem: sed quando materiam, scilicet aquam, determinavit, quod factum est ante passionem: sic etiam censendus est, instituisse sacramentum confirmationis, quando ejus materiam, scilicet chrismam, determinavit.

Jam verò hoc probabilissimè factum est, quando Christus Dominus idem chrismam confectore docuit: atqui hoc docuit in nocte cene, ut habetur ex antiquissima traditione, & ex *epist. 2. Fabiani Papa ad omnes orientales Episcopos sub initium*: ubi sic habetur: *In illa enim die Dominus Jesus, postquam convivit cum discipulis suis, & lavit eorum pedes (sicut à SS. Apostolis prædecessores nostri acceperunt, nobisque reliquerunt) chrismam confectore docuit.* Et hæc etiam est ratio, cur quot annis in die cene chrismam novum, combusto veteri, ab Episcopis soleat consecrari.

4. Secundò. Oleum, ex quo cum balsamo mixto, sit materia hujus sacramenti, seu chrismam, essentialiter debet esse oleum olivarum, ut communiter docent cum S. Thoma 3. p. q. 72. a. 2. ad 3. quia hoc est oleum simpliciter dictum, ut ait *ibi* Angelicus. An mixto balsami sit etiam de essentia hujus sacramenti, controversia est inter Theologos, de qua re vide *Dicastillo 11. 3. de confirmat. dub. 3. a. n. 20.* & *La Croix l. 6. p. 1. a. n. 375.*

Qui affirmant, eam mixtionem esse essentialiter requisitam, fundant se in verbis Florentini, quod in decreto Eugenii de confirmatione dicit: *Materia est chrismam, confectum ex oleo, quod nitorem significat conscientiam, & ex balsamo, quod odorem significat bonam famam.* Auctores verò oppositi fundant se maxime in *C. Pastoralis. 1. de sacramentis non iterandis.* ubi Innocentius III. de casu, in quo aliquis solo oleo fuerat confirmatus, dicit: *Non est aliquid iterandum: sed cavete supplendum, quod incaute fuerat præmissum:* ergo (inferunt) hoc sacramentum in solo oleo fuit valide administratum; alias enim debuisset iterari. Saltem mixtio balsami est necessaria necessitate præcepti, & quidem probabilius Divini, ut vult *Dicastillo cit. dub. n. 29.*

Debet insuper materia esse benedicta ab Episcopo, seu debet adesse benedictio Episcopalis, & quidem juxta communem